

BAJA ÉS VIDÉKE

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:

PALÁNKA, Báró Gromon-Dezső utca 14 sz.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Csernicsek Imre
Szerkesztő; Rothschild Zsigmond.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . . . K 6—
Fel évre . . . . . K 3—
Amerikába egész évre . . . . . K 8—

Nyitliffér sora 30 fillér.

Hadiárvaínk ellátása.

A gyermekvédelem feladata a háboru alatt egy új fogalommal emelkedett: a hadiárvaival, az elesett hős gyermekével.

Az árva szó jelentése már magában véve is fájdalmas emlékezésre, az igazi családi otthon, az apaság vagy anyaság hiányára mutat. A hadiárva még ennél is szomorubb emlékeket kelt fel, s érzelmeket vált ki.

Jelenti a hősnek, a szenvedőnek életét a hazáért feláldozó, s mindent, a multat, a jövőt és reményt eltemető apának hátrahagyott árváját.

Az emlékezés, ha rápillantunk a hadiárvára, bár emberi tekintetek szerint természetesen szintén fájdalmas, de azért egyben nagy, ugyyszólván hősies emléket rak le szívünkben.

A kötelesség s áldozatkészség engesztelő emléké, hogy legalább egy részét adjuk vissza annak, amit ők a haza miatt elvesztettek.

Ez az emlék parancsolólag kiált felénk, hogy a hadiárváról minden más védelemre szoruló gyermeknél jobban s elsőbben kell gondoskodni s ahogy csak lehetséges, pótolni kell a hősi apát.

A hősök millió fakesztje így lesz a magyarság előretolt őrsége. Ha az elhagyott, a züllésnek kitett gyermeknek joga van az ellátásra, a megmentésre, annál fokozottabb ezen joga a hadiárvának.

Hisz az a hősi sir, amely ott idegen tájakon kimered a földből, mintha az elesett hősök figyelmeztető karja lenne, hogy érettük nagy adósságunk van gyermekeik iránt.

Magától értetődik, hogy akár otthonmarad a hadiárva, akár árva-házi elhelyezést nyer, közvetlen ellenőrzése alatt áll annak a gyermekvédő szervezetnek, a mely a gondozást vállalja.

HIREK.

Tavaszi vetőmagvak. A földművelésügyi miniszter intézkedett az iránt, hogy az egyes helyeken mutatkozó szükséglet fedezésére korlátozott mértékben legyen árpa, zab, köles és tengeri vetőmag. Az igényeket azokon a vidékeken, amelyek valamelyik miniszteri kirendeltség körzetébe tartoznak, az illető kirendeltségnél, más vidékeken pedig az az alispánnál, illetve a törvényhatósági jogu városokban a polgármesternél kell bejelenteni. A kirendeltségek, alispánok és polgármesterek utasítást kaptak, hogy a bejelentések alapján legkésőbb január 15-ig jelentsék be a szükségleteket.

A Legjobb Könyvek ötödik száma Kálnoki Izidor „Veronkák szerencséje” című regénye, a napokban hagyta el a sajtót s minden könyvesboltban és trafikban kapható. A 64 kéthasábos szedett oldalon megjelent regény egy tizenöt íves

kötetnes felel meg és ára csak 50 fillér. Pólya Tibor festőművész pompás borítékot rajzolt hozzá. A népszerű írónak ezt a regényét a közönség ép úgy szét fogja kapkodni, mint a Legjobb Könyvek első négy számát.

Vámmalmosok házi és gazdasági szükséglete a 70000. F. M. sz. rendelet értelmében a vámkeresetből visszatartható, ha a törvényhatóság első tisztviselője (alispán) avagy az általa megbízott más hatóság (főszolgabíró, polgármester) a mennyiségeket a molnár kérelmére megállapítja. Minthoga azonban nagy zavar állott elő e téren (sok helyen sznmmit nem engedélyeztek, másutt tulsokat), ennélfogva állandó panaszkodások merültek föl. Ezek megszüntetése oéljából és a helyzet tisztázására az Orsz. Közélelmezési Hivatal fölhívta az alispánokat, hogy részletes jegyzékben mutassák ki az az egész törvényhatóság területén a vámbevételből fedezendő mennyiséget.

Elsőrendű érmellék!

Képes árjegyzéket díjmentesen küld:

Kágyi Szabó István
szőlőoltványtelepe

BIHARDIÓSZEG.

Szőlőoltványokat,

továbbá több kiválóan jó, újfajta kétéves, gyökeres

direkttermő szőlővesszőket,

amelyeket permetezni nem kell, mindennemű szőlőbetegségeknek ellentállanak, igen bőtermők, borai kitűnőek és olcsó árban kerülnek eladásra. Készlet ezekből egy millió darab. Szolgáltathatók még igen szép

amerikai és európai

kétéves, gyökeres és sima szőlővesszőket, valamint

gyümölcs- és rózsafaoltványokat, ó- és ujborkokat, palackborkokat.

„Megyei közigazgatási és kulturpárt” palánkai fiókjának megalakulása.

A Dr. Balogh Ernő főispán ur Öméltség vezetése alatt álló »Bácsmegeyei közigazgatási és kulturpárt» palánkai fiókjára a kezdeti nehézségeit legyőzve folyó hó 22-én délután 5 órakor a vendéglátó: »Palánkai tisztviselők otthona» körhelyiségében Dr. Reviczky Jenő kir. közjegyző felhívása és elvártaifal lelkes közreműködése mellett a legbiztosabb reményekre jogosítva — megalakult.

Helyesen mutatott megnyitót beszédében Dr. Reviczky Jenő arra, hogy a kormányt támogató pártok egyesítése vagy egy új egységes kormányt támogató párt alakulására irányuló eszme — magától Dr. Werkerle Sándor miniszterelnök úrtól és kormányja és bizalmi embere Dr. Balogh Ernő közszeretében álló főispán úrtól magától indult ki; — és mert a Palánkai Járás ügyeit vezető körök részéről ily irányú mozgalomra semmiféle lépés sem történt — maguk a palánkai Köztisztviselők ragadták meg a kedvező alkalmat és **örvendetes egyetértéssel** csatlakoztak a kezdeményező felhíváshoz, hogy megérte a nagydíkok szükségesszerű parancs szavát komoly munkára sorakozva méltón vegyék ki részüket a háboru utáni jövőendő Magyarország minél egységesebb és hata masabba tétele munkájából.

A megalakult politikai párt címében foglalt tiszta elvein kívül működésének célja sem pártok, — sem egyesek ellen nem irányul.

Ezek után az előkészítő bizottság nevében felszólal Dr. Reviczky Jenő kir. közjegyző helyett Pinczehelyi Gábor korelnök urnak, Palánka község köztisztviselében álló puritán jellemű birájának adia át azon felszólítással, hogy a közgyűlés megalakulván, a párt tisztviselőkarát válassza meg.

A közgyűlés Dr. Vécsey Oszkár ügyvéd ur indítványára ügyvezető elnökké: Dr. Reviczky Jenő palánkai kir. közjegyző urat, ügyvezető titkárrá Dr. Vécsey Oszkár ügyvéd urat, alelnökké Stefanik Igor ág. ev. tiszteletendő urat és választmányi tagokká — ezek között pénztárnokká: Kugler István okl. mérnök; Szeghy Lajos kir. járásbíró, Pinczehelyi Gábor: községi bíró, Dr. Sperlagh Aladár gyógyszerész, Gramas Béla és Bilinkovics Károly a M. F. T. R. T. ügynököl, Jónás József állami seiyem beváltó felügyelő, Schramm Frigyes községségi s. jegyző, Müller József kereskedő, Lovrekovich Károly adóhatali ellenőr, Dervadelin Károly államvasuti előjáró, Rapp Fűőp nyug. telegkönyvezető urakat egyhangulag megválasztotta:

és megbizta hogy: a megyei központi pártéval azonos elapszabályokat megfogalmazni; a párt költségelőirányzatát elkészíteni és a megye köztisztlet és szeretében álló Főispánjának rövid időn belül várható látogatása alkalmából szük-séges program összeállítása és egy vilgalmi bizottság alakítására a megfelelő előkészületeket tegye meg; —

végül hogy mindezekről Dr. Balogh Ernő Bács-Bodrog vármegye, Zombor és Szabadka szab. kir. városok főispánját jegyzőkönyvi kivonat kapcsán táviratilag a legmelegebben üdvözölje.

A megválasztott elnök halásan köszönve a szeméive iránt megnyilvánult felette megtisztelő bizalmat, felhívást intézett a közgyűléshez, hogy tekintettel arra, miszerint még költségvetés hiányában teljesen anyagi eszközök nélkül állanak, legyen szives a közgyűlés tetszése és legjobb belátása szerint önkéntes adakozás útján az első alapot összeadni. Ezen felszólítást néhány perc alatt örvendetesen

megleő szép siker koronázta, igazolva azt, hogy mennyire szívéhez és lelkehez forrott vágyak, óhajok megvalósulásának reménye fűződik a párt jövőendő munkaságához. Elnök a gyűlés eredményét meleg szavakkal megköszönve azt nyomban Kugler István a párt pénztárnokának adták át kezelés végett.

A közgyűlés lelkes óhajához képest Dr. Reviczky Jenő palánkai kir. közjegyző a párt nevében következő távirattal üdvözölte Méltóságos Balogh Ernő főispán urat:

»Az általam Méltóságos Uram kibontott és gyözelmesen lobogó zászlód köré csoportosuló »Megyei közigazgatási és Kulturpárt» tegnap megalakított palánkai fiókja nevében lelkesen üdvözöl.

Dr. Reviczky pártelnök a következő válasz érkezett:

»Pártalakulást igaz örömmel üdvözölve, megtisztelő táviratát halásan köszönöm s üdvözlést öszinte szívvel viszonozom.

Baloghy főispán.

A palánkai tisztviselők december 11-én tartott értekezletén megállapított kérelmek és kívánságok állítólagos mellőzése tárgyában az alakuló közgyűlés részéről szövé tett kifogások és hírsztelekre vonatkozólag, ugy a párt elnöke, mint Dr. Vécsey Oszkár és Stefanik Igor urak diskreionális választát a közgyűlés megnyugvással és ugy a Főispán Ur Öméltség, mint az ujonnan alakult párt vezetőségében helyezett rendületlen bizalommal és megnyugvással vette tudomásul.

Az új politikai párt kerülve minden személyeskedést és joggal számítva az önrzetes művelt választópolgárok támogatására; jogos reménnyel indul nehéz de hazafias kötelességei teljesítése elé.

Füszkerkereskedők, vegyeskereskedők és szatócsok nehéz időkét élnek most, mert a közszükségleti cikkek nagy részéhez már csak hatóságí kezelés útján juthatnak, ha ugyan juthatnak. Minthogy pedig egyéb árucikkek, ezeknek nagy hiánya miatt csak keservesen szerezhető be, a kereskedők helyzete szomorú annál inkább, mert a folyton megjelenő miniszteri rendeletek labirintusában már csakugyan nem képesek eligazodni s így folytonos büntetéseknek vannak kitéve.

A »Füszkerkereskedők Lapja«, amely im-már 23 év óta Hoffmann Mihály királyi tanácsos szerkesztésében jelenik meg, mindenben igyekszik a füszkerkereskedők, vegyeskereskedők és szatócsok helyzetét segíteni, akikre nézve e szaklap nélkülözhetetlen, mert annak minden betűje szakmabeli kereskedők nagy hasznára válik. Abból okulnak, tájékozódnak, megismerik a rendeleteket és a szerkesztőség részéről hasznos tanácsokból, beszerzési források megjelölésével lesznek e látva.

A minden héten 16—20 oldal terjedelemben megjelenő »Füszkerkereskedők Lapja« előfizetési ára egész évre 20 korona, félévre 12 korona, negyedévre 7 korona. Előfizetési díjak a »Füszkerkereskedők Lapja« kiadóhivatalához Budapest, Andrásy-ut 2. küldendők.

Bíró Lajos: BUDAPESTIEK. Elsősor csak a vágatva rodogó meséket, az acél-fogakkal egymásba kapcsolódó drámai párbeszédet, a történet végére kielezett felcsattanó befejezéseket csodálhatuk meg nála. Azután lassanként kibontakozott az érzés, melegsívű moralista, aki az emberi erkölcsök mélységeiben a tiszta és kendőzetlen emberi élet igazságait keresi. Mert elsősorban az erkölcs és az ember viszonya izgatja Bíró Lajost. Akármilyen embert állít elének, mindig a belsejét velíti ki, s a zakatoló erővel, előrefejlődő történések mindig legbelülről, az emberi lélek ösztöndő mélységeiből kapnak impulzust. És most eljutott ahhoz az érdekes

íról feladathoz, hogy egy egész város erkölcsi keresztmetszetét rajzolja meg, az ifju, romlott, rakoncátlanságában is kedves Budapest. És itt érezzük meg csak igazán Bíró Lajos erejét. Egész Budapest elhullámzik előttünk ebben a nagy novellaciklusban, amely egy összefüggő hatalmas erkölcsrész hatását teszi reánk és mégis semmi sincs benne abból a lokális izből, amit eddig »budapesti erkölcs« vignetta alatt, komolyan vagy humorosan átalakt nekünk: A budapesti emberek egész élete, neve kedésük ezer visszásga, ifjukori szerelmek, az érett férfi és nő szerelmi élete, az a tenger tragédia és tragikomédia, ami a pesti házasságok és házasságtörések körül ujra meg ujra ezer variációban lejátszódik, mindez komoly médiuma annak a lelki vivisekciónak, amit Bíró Lajos a budapesti emberekre végezni akar. Tizenhat erőteljes, érdekes meneti pompás novella tartozik ehhez a ciklushoz s ezek a pesti leány, a pesti asszony, a demimonda és gépiróleány minden fajtáját, s a bankigazgatót a művész, a selyemfiutól a közrendőrig, minden férfi spéciest elének vezetnek. A történetek mesteri változatossága, izgalmas menete az írő egyik legértékesebb irodalmi erényét, a történetést, a novellák mélyén rejtőző merész, sokszor felsikoltó erővel napvilágra vitt erkölcsi visszásgok: a moralistát reprezentálják. Komoly és nagyjelentőségű események az a terjedelmes és hatásos novelláskötet, igazságos és mégis művészi fotográfiaja annak a sokféle embertipusnak, amely ebben az ellentétek között kavargó városban körülöttünk kavarog. Az érdekes könyv az Athenaeum kiadásában jelent meg Szántó Lajos művészi borítékrajzával s 6 korona az ára.

Szomorj Dezső: A PÉKNÉ Második kiadás. Hosszabb szűnet után, mely alatt az olvasóközönség elének sürgetéssel reklamáta a könyvet, végre megjelenhetett »A pékné« második kiadása. Az írő kiváló művészetének talán egyik legérde-

kebb hajtása, ez a híressé vált regény-szerű nagy elbeszélés, amely egy országos hírű bűneset motívumaiból a legtitokzatosabb lelki problémákra vet fényt. A nyomorult péklegény, aki megöli a nagy courtizánt s az elvégzett büntet után fellegerjődő vágyakkal áldoz a szerelem és az evés gyönyöreinek az ösztöndemberek olyan fantasztikus lélekrajza nyit példát, ami nemcsak a magunk irodalmában példátlan. Az a minuciózus gondosság, amivel Szomorj az ő alakjait kidolgozta, vibráló színeivel, groteszk helyzeteivel, pszichológiai analitikus merészségeivel, egyformán lenyűgözve tart. A könyv nagy sikerét is ezek az értékek magyarázzák meg. A második kiadás melyet ugyancsak az Athenaeum bocsátott ki, az olvasóközönség sürgető kíváncsiságát elégti ki s bizonyára ép oly kapós lesz, mint az első volt. Az izléses kiállítású könyv ára 4 korona.

Megjelent Kiss József új költémenyese kötet. A magyar versírás ősz mestere Kiss József ünnepi ajándékkal lepte meg karácsonyra az ország közönségét. Megragadó előszó kíséretében, szebbnél-szebb versek egész koszorújával jelenik meg a könyvpiacra. Az »AVAR« című külsőre is impozáns kötet versei méltán tarthatnak számot országos érdeklődésre. Az érzelem mélységében s a hang tisztaságában egyaránt műremek például a megragadó »Hajókró« vers, a lehellétfinom »Egy éj alatt«, a balladaszerű »Casement«, a harangzugként zelegő »Nagyépíteken« s a »Titok«, »Öreg dalok«, »Margitszigeten« című csodálatos szubjektivitással teli költeményeken kívül a békét zengő »Eszöben«, s a legfelségebb gyászhimnusként ható »Requiem.« Ezek a versek oly tiszta, oly nemesen, s oly színesen ömlenek a költő ajkáról, mintha a lelke az öregkor mesgyéjén csordultig felt volna megrógt új erzel-mességgel. De az irodalomtörténet is kiemelkedő eseményként fogja méltatni a

költő most megjelent »Avar« című verskötetét, mert két stancákban irt nagy verses elbeszélés jelent meg benne, melyek az agg költő legmaradandóbb versei közül valók, igazi jelentőségüket ma még mérlegelni is alig tudjuk. Az egyik »Janó és Hanka« címmel egy kis tót fiú és tót leány úde s pajzán szerelmi regénye, s tiszta természetessége, csillogó élénksége utólréhetetlen. A másik a **Legendák a nagyapámról** ciklus egy nagyobb, önálló darabja »A levél« címmel, s csupa önvallomás. Egy nagy költő gazdag termését adja, tehát az »AVAR« a magyar olvasóközönségnek s így a messzezenge irodalmi sikereken túl bizonyára országos népszerűségben lesz része. — A kiadó **Athenaeum** r. t. pompás kiállításról gondoskodott. A nagyalakú kötet 5 koronáért kapható a könyvkereskedésekben.

Gépészek Szaklapja címen rendszeres heti mellékletet ad ki a Molnárok Lapja (Budapest, V. Csáky-u. 12.), mely a gyakorlati szakemberek részére valóságos tömegét adja a tapasztalatoknak és útmutatásoknak. Mutatványszám ingyen kérhető.

Az **Érdekes Ujság** január 1-én a hatodik évfolyamába lép. Az **Érdekes Ujság** az elmúlt öt év alatt a legzadagabb, legszebb és legérdekesebb hetilap a magyar olvasóközönség nélkülözhetetlen kézikönyve. Az **Érdekes Ujság** minden eseményről páratlanul gyorsan számol be. A kiállítás szépségében, a tartalom gazdagságában, az ingyen mellékletek és kedvezmények változatos sokaságában egyetlen képeslap sem versenyezhet vele. Az **Érdekes Ujság előfizetési ára egy negyedévre 7-80 korona.**

Állami ménészétosztása. Az állami ménistelepeken elhelyezett állami ménék az egyes fedezési állomások részére 1918. januárban és februárban a következő napokon és sorrendben fognak szétosztatni január 8-án Békéscsabán, 9-én Nagyszombatán, 11-én Nyírában, 15-én Paliban, 16-án Székesfehérváron, 18-án Komáromban, 19-én Nagykőrösön, 22-én Baján, 24-én Palánkán, 24-én Rimaszombaton, 29-én Eperjesen, 31-én Turjaremetén, február 5-én Debrecenben, 6-án Szatmárnémetiben, 8-án Hőttövényben (sepsiszentgyörgyi osztály), 9-én Homoródon, 12-én Jászberényben.

Ujság és naptár nélkül ma már intelligens ember nem élhet. Felhívjuk az olvasóközönség figyelmét a most 40-ik évfolyamába lépő **Pesti Hírlapra**, a ma gyár demokrácia annyira kedvelt független politikai napilapjára, amely immár 28-ik éve látja el rendszeres előfizetőit a minden háztartásban nélkülözhetetlen naptárral. A **Pesti Hírlap naptára az 1918-ik évre** válogatott szépirodalmi közlemények mellett sok közhasznú tudnivalót tartalmaz aktuális képekkel és a világháború egyévi történetét megvilágító térképpel. Aki a **Pesti Hírlapra egy negyedévre előfizet (13 koronával)**, az ingyen és bérmentve kapja meg ezt a nélkülözhetetlen könyvet.

Meleg reggeli

6 vagy 10 fillérért,
csészébe vagy pohárba, nagyon finom, zamataja pedig sokkal kelemesebb, mint

KÁVÉ és TEA.

Készült valódi **OKKO-TEARUM NYERSANYAGBÓL.**
— Név „OKKO“ törvényesen védve: —

Egy kávék kanál valódi okko-tearum nyersanyag elegendő egy csésze forró vízhez és 2-3 darab cukorral kész a kitűnő reggeli.

Próbamennyiség: 1-4 kilo I. rendű kor. 10.—, II. rendű kor. 6.— körülből 100 csészére elegendő. Szállítandó készpénzfizetéssel.

Nagykereskedőknek, viszontelárúsítóknak, szövetkezeteknek, kávéházaknak, foglytáboroknak, helyiérdegi menesztáknak, népkonyháknak kedvezőbb árajánlatok. Szolid képviselői keresetnek.

VALÓDI OKKORUM NYERSANYAG-GYÁR
BUDAPEST, VIII. Szentkirályi-ut. 13.
TELEFON: JÓZSEF 5.47.

Sternberg

császári és királyi udvari

hangszer-gyár

Budapest, VII. Rákóczi 80
saját palotájában:

Zongora termék, Beszélőgép-osztály.

Az összes hangszerek gyártása, eladás, cserélés és művészi javítása.

Magyarország legnagyobb és legelterjedtebb szólészeti szaklapja a

Borászati Lapok

mely újévtől kezdve 47-ik évfolyamban hetenként jelenik meg igen bő és változatos tartalommal.

Ezen szaklap, mely nemcsak a magyar szólészeti és borászati viszonyokat ismerteti, hanem legelőkelőbb figyelemmel kíséri a külföldi tapasztalatokat is, minden kétséget kizárólag a legsokoldalúbb és legértelmesebb szólészeti ujság, mely minden más külföldi vagy hazai szaklap olvasását egész fölöslegessé teszi.

A „Borászati Lapok”-nak

a közönség és a gyakorlati szőlőművelésnek és borászatnak szentelt rovatai igen kimerítőek, de különös súlyt helyez a tudósításokra is.

Minden előfizető béta idején évenként több színes emlékléket kap, valamely szőlőfaj hű képét. Ugy szintén kéthetenként ingyenes mellékletként veszik az előfizetőt a „Gazdasági Tanácsadó” cz. lapot, mely nemcsak a mezőgazdaság, de főleg az állattenyésztés, baromli-, méhtenyésztés, kertészet, gyümölcsészet, háztartás stb. köréből veszi közleményeit.

Lapfajtájados:
Dr. BAROSS ENDRE.
Szerkesztésért és kiadásért felel:
Dr. DRUCKER JENŐ.
A lap előfizetési ára:
1 évre 32 K, félévre 16 K,
negyedévre 8 K.
Mutatványszámot 3 héten át készséggel küld a

Borászati Lapok
kiadóhivatala
Budapest, IX., Üllői-ut 25. szam.

KÁVÉPÓTLÉROT

csukorral és pedig 5 kilós postacsomagot 55 koronáért bérmentve, utánvételt, bárhová Magyarországba, Horvátországba, Szlovéniába és Fiuméba szállítva. **Antun Kalcic, Zagreb, Ilica 112.**

Czérnát

ajánlok 150 méteres fa vagy papírorsón á **K 4.90**, 1000 Jardost á **K 19.—** és **K 27.50** darabonként fehér vagy fekete színben, kötelezettnek nélkül, rendelésnél az összeg előre beküldendő, szállítási idő 8 nap.

Oskar A. Jungreiss
WIEN, I. Seilergasse 6.

Fizesse elő
a magyar értelmiség
napilapját

AZ UJSÁG-OT.

Megrendelési cím:
AZ UJSÁG kiadóhivatala
Budapest, VII., Rákóczi-ut 54. sz.

Ecet készítéséhez szállítok
**ÉT-ECZET
EXTRATOT**

garantált borkósavmentes. Egy kg. ára
20 korona,
amelyből 15 liter józamatu ecetet lehet készíteni. Szállítok postán 5 kilogrammos demjonokban is.

Krausz Ignác
vegyitermékek és olajnagykereskedő
BUDAPEST
V., Visegrádi-utca 12. szam.
Telefon 45-95.

XXXVII-ik évfolyamj
**„Magyar
Kereskedők**

Lapja“
Vállalkozók és Iparosok
Lapja
ingyen melléklettel.
Megjelen minden szombaton.
Néklözhetetlen minden kereskedőnek és iparosnak!

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 24 K
Félévre — — — 13 K
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, V. Sas-utca 13. sz.

Exhumálásokat

az összes európai hősi temetőkből, valamint a szükséges okmányok beszerzését szolid árban, anyagi kezeség mellett eszközölünk

Szende és Szabó

ézelőtt Gebauer. Károly r. t. exhumálási vállalata

Budapest, Károly király-ut 4.

Elsőrendű szakintézet. Telefon 51-02.

Patkányok és egerek

irtására

a leghatékonyabb szer a

„MORRATTIN”

patkány- és egérről baktériumkultúra. Nem mérgező, csak a patkányok és egerekre hatásos és azok közé egy fertőző betegséget plántál, mely biztosan kiirtja őket.

Ára 100 kcm-ként 8 korona.

Megrendelhető a

„Veterinaria” Vegyészeti R.-T.-nál
Budapest, IX., Lónyai-utca 18b.

Keresünk

üzleti képviselőket

ügynököket és utazókat jutalék ellenében, az általunk gyártott TOW-TOW című tisztító és mosószer árusítása és forgalomba hozatala érdekében.

Ez a szer ruhamosás, tisztítás és sűrűsítő kiegészítő alkalmazható anélkül, hogy hozzá szappant vagy szódát pótolni kellene.

Amennyiben ezen tisztító szer, egy háztartás, mint ipar, kórházak és barakokban nélkülözhetetlen, következőleg ezen szer oly fontos és könnyen árusítható cikk, amely fogyszázi áru, gyarmat-, festék- és más anyag-áru-, drogeria-üzletekbe nagyon jól bele illik. Ilyenmódozletekben gyártmányunk mindenütt könnyen és pedig nagy mennyiségben árusítható.

Azoknak, akik ezen cikk iránt érdeklődnek, készséggel szolgálunk felvilágosítással egy jutalék, mint eladási feltételeink tekintetében és szívesen küldünk mintát és prospectust. Ajánlatokat kérünk következő címünkre:

Rubinstein Márton és Fiai r.-t.
Makó, (Csanádmegye)

Fűszerkereskedők Lapja

a Fűszer-, vegyes- és kiskereskedők országos egyesülete hivatalos közlönye.

Megjelen minden vasárnap.

Előfizetési díj:

Egész évre — — — 16 K
Félévre — — — 9 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST. VI. ANDRASSY-UT 2. SZ.

Pipere-szappant

ajánlok W. P. jegyű jól habzó kellemes illatú, 100 grammos darabokban, 1 drb K 3.—, 3 drb K 8.—, 6 drb K 15.—, 12 drb K 26.20 bérmontve, a pénz előzetes beküldése ellenében, utánvétellel nem szállítok.

Oskar A. Jungreiss

WIEN, I. Seilergasse 6.

Megszűnt a kukoricza

hiány!

Kukorica-pótló

hízaló por, 1 csomag 1 kor. 20 fillér.

Tyukéletpor

1 csomag 90 fillér.

Sertésnek, baromflnak jógvész ellen.

Keményítő-pótló

1 csomag 60 fillér. Teljesen pótolja a rizs- és buzakeményítőt.

Kereskedőknek igen nagy kedvezmény.

Készíti:

Madarász Ernő

vegyészeti laboratóriuma

Budapest IX. Bakáts-u.5.

Vidéken egyedárusokat keresünk.

Nincs föbbé tea, rum és citromhiány

mert teljesen pótolja ezeket a

THEACIT

tea-, rum- és citrompótló. Elkészítésmódja nagyon egyszerű. Egy csésze forró vízhez egy kávéskanálnyi

Theacit

1 1/2 kocka cukor szükséges. Az így előállított tea kitűnő aromájú és zamatos rum, vagy citrom izzal. Egy kg-ból 400 csésze tea állítható elő. Egy kilogramm ára 60 korona. Próbálja meg és mindig ezt fogja használni. Egy próba áveg ára 5 korona. — Kapható:

Grünwald s Feldmár cégénél

törv. bej. fűszer- és gyarmatáru-vállalat

Budapest, VI., Vilmos császár-ut 35

Sürgőnycim: Grünwaldcő Budapest.

Telefon: 145-24. Ügynökök felvételnek.

„Internationale”

ruhafesték

csakis elsőrangú gyártmány, fekete, kék, bordó stb. színekben

60 filléres

eladásra viszontelárusítóknak

130 levél 50 korona.

Megrendelhető

Neumann és Czernovitz

cégénél

Budapest, VII., Dohány-utca 39. sz.

Most rendeljék meg a szállísgazdasághoz szükséges cikkeket!

Ajánlok kötelezettség nélkül azonnali megrendelésre:

98% rézgálicot (kékkő) klgr.-kint	K 17.-
Kénvirágot	“ K 34.-
Rézkénport	“ K 18.-
50% kénföldet finoman őrölve	“ K 13.-
Mayunga raffiát	” K 28.-
Kénlapot	” K 38.-
Mosószer (Szappanpótló)	“ K 2.50.-
Keményítőpótlót	“ K 12.-

szállítok 5, 10, 15 és 20 kilós postacsomagokban vagy ezen felül bármily mennyiséget a pénz előzetes beküldése vagy felelőleg fele utánvét mellett.

Kaiser Zsigmond Budapest, IX. Bakáts-u. 5.